

ГУЗАР НА КОЖЕН ДЕНЬ

Уклала Оксана Климончук

Харків
«ФОЛІО»
2021

Коли зима

1 СІЧНЯ

Якщо би я вам міг допомогти зрушити ваш процес думання, а це значить процес дозрівання, я був би щасливий.

Я хотів би поділитися зі своїми молодшими друзями й подругами досвідом життя. Одним словом, йти вперед, дозрівати, розвивати ваші таланти.

2 СІЧНЯ

Богородиця з Дитям, Розп'яття з Пристоячими, Св. Миколай.
Хатня гуцульська ікона на дереві, приватна збірка

З приходом нового року бажаємо одне одному різних благ: сповнення мрій, добробуту, міцного здоров'я тощо. Це звучить і виглядає дуже гарно, але має один дефект — все, що ми згадали вище, залишається у площині бажань: мрії можуть не здійснитися, добробуту може не бути і стан здоров'я може погіршитися.

Великою мірою здійснення цих побажань від нас не залежить.

Хочу звернути увагу на одне побажання — могутнє за своїм ефектом, здійснення якого є цілковито у наших можливостях.

Кажуть, що походить воно із гуцульських традицій. А звучить це побажання так: «Сусіде (сусідко), дай Боже, щоб за рік ми могли глянути одне одному в очі!»

3 СІЧНЯ

У Святому Письмі сказано про страх Господній. А що він означає? Багато людей вважають, що слід боятися за свої вчинки, бо коли я зроблю щось зле, то Господь Бог, наче справедливий поліцейський, мене покарає. Тож треба бути обережним, остерігатися всього, щоб не дістати по носі.

Насправді страх Господній — не що інше як почуття сорому. Мені соромно, скажімо, щось зробити «не так» у присутності моєї матері чи іншої дорогої мені особи. Так само соромимося поведися неправильно в присутності Бога. А Він присутній всюди, всюдишущий. Одне слово, відчуваємося ніяково, прикро, боїмося образити когось своєю недбалою, нечесною, грішною поведінкою.

Почуття сорому можна по-різному аналізувати. Але загалом воно є відчуттям внутрішнього дискомфорту від того, що я вчиняю на очах інших людей, особливо дорогих мені, щось прикре. Відчуття сорому властиве тим, хто шанує інших. Соромно може бути й за когось, із ким ви відчуваєте різного роду спорідненість. Наприклад, за сина чи доньку, за родича, сусіда, співвітчизника, людину вашої професії чи вашого кола... Чи мені самому коли-небудь було соромно? Певно, що так.

Фрагмент інтер'єру з церкви Непорочного Зачаття с. Будинін (1887 р.)
Сьогодні Томашівський повіт Люблінського воєводства. Польща

4 СІЧНЯ

На адресу можновладців часто лунають закиди, що для них не існують закони. А чи існують закони для кожного з нас? Поставмо кожен собі це запитання. Достатньо подивитися, що відбувається на дорогах, як люди не звертають уваги на правила дорожнього руху, що створені для їхньої ж користі, щоб вони не гинули і не калічилися.

5 СІЧНЯ

Бути вдячним — значить визнавати, що хтось мені зробив добро й віддавати належне тій людині. Особливо, якщо це добро безкорисливе, спрямоване лише на мене, а подекуди навіть завдає шкоди їй самій.

Коли дякую, то висловлюю це визнання вголос. Здатність бути вдячним — дуже гарна і шляхетна чеснота.

6 СІЧНЯ

Різдво. Роман Малко, 2010 р.

Уже більше ніж дві тисячі років тому в селищі Віфлеємі, що в Палестині, народився Господь, Бог і Спас наш Ісус Христос. Це була надзвичайна подія, бо сам Бог — Творець і Володар Всесвіту — воплотився, прийняв людську природу, став одним із нас. Його народження показало, що людська природа і все, що довкола неї, є настільки добрими, що Божий Син, через якого все сталося і без якого ніщо не сталося, своїм приходом ще раз підтвердив, що все, що Бог сотворив, є добрим, навіть, дуже добрим. Своїм хрещенням Він освятив води і весь світ, а своєю смертю подолав смерть, — те, чого всі люди найбільше бояться. Своїм життям, своїм навчанням і своєю діяльністю Він показав, хто насправді є Паном і Володарем Всесвіту, «все бо від Нього, через Нього і для Нього. Йому слава навіки». Ми, дорогі в Христі, стоячи біля Ісусових ясел у цей святковий час, повинні скласти Богові велику подяку, бо все, що ми маємо — життя, довкілля, наше спасіння — є Божим даром для нас.

7 СІЧНЯ

Суть великого празника Різдва Христового не в зовнішніх і швидкоплинних речах, суть цього празника в тому, що Єдинородний Божий Син прийшов поміж нас, аби здійснити вповні план Небесного Отця для нашого спасіння. Тому моїм найбільшим побажанням для всіх нас є те, щоб ця правда, що з нами Бог, посідала головне місце в наших різдвяних святкуваннях, щоб ми зберігали її у наших умах і серцях протягом цілого року і щоб вона робила наше життя зрозумілим, надавала кожній миті нашого земного існування спасенної вартості.

8 СІЧНЯ

Моя мрія, щоб в Україні якнайшвидше, хоча це не станеться за рік чи два, не лишилося людини, якій би не був представлений Ісус Христос. Це не значить, що всі ці люди Його приймуть, що всі Його визнають Сином Божим. Це їхня вільна воля. Але важливо, щоби кожній людині був правдиво, згідно з Божим об'явленням, представлений Ісус Христос як воплощений Син Божий. Це наш ідеал.

Фрагмент ікони «Страшний суд» Перша половина XVIII ст. з церкви в Єзуполі (Івано-Франківщина). Виставка «Іконопис на тканині XVII — першої половини XVIII століть» в Національному музеї у Львові ім. Андрія Шептицького

9 СІЧНЯ

Бути багатим — то не є гріх. Навпаки — нам треба багатих людей. Але вони повинні ставати олігархами, а перестати бути багачами.

Працюючи колись у готелі, я бачив людей великих, багатих, які поводитися дуже культурно — їм багатство не перевернуло голови. І бачив тих дураків-скоробагатьків, які приходили і хотіли показати: ось я, маю гроші — служіть мені.

Це пусте! З такими людьми нема що тратити часу. Вони нічого не зроблять. Можливо, їхні внуки зможуть стати олігархами — багатими, але які, у першу чергу, є Людьми.

10 СІЧНЯ

Колядки. Михайло Мороз. 1970 р.

Що ми можемо зробити? Перш за все, мусимо вчити людей любити світ, свою державу, незважаючи на недосконалості, незважаючи на те, що наша держава має пройти дуже тяжкий шлях розвитку.

Не треба чекати, що все само стане добре, треба виховати нарід, виховати в щирій любові до рідного краю, дати йому зрозуміти, що він є відповідальний за те, якою має ця держава бути.

Дякувати Богу, маємо багато прикладів з минулого церковного й народного життя, де наші діди, прадіди були готові дуже багато чим пожертвувати, часом і своїм життям. Задля того, щоб існувала своя держава.

Треба виховати нарід так, щоб він не лише користав з держави, а й думав, як найкраще може послужити своїй державі, навіть якщо це вимагає певної жертви.

11 СІЧНЯ

Людина — це створіння, цінність якої полягає не тільки в тому, що вона досягнула, а й у тому, до чого вона змагалася. Людину ми судимо не по тому, що вона досягнула, а наскільки вона бажала, наскільки вона старалася. А якщо вона довго старалася, то вже стала кращою людиною.

12 СІЧНЯ

Фрагмент ікони XVI ст. «Страшний Суд» із церкви Вознесення Господнього, що у с. Багнувате (Турківщина). Зберігається в Національному музеї у Львові імені Андрея Шейнгицького. Виставковий проект «Ангели» Павла Гудімова. 2019 р.

Чому нам дуже трудно зрозуміти пекло? Бо що то є пекло? То є вічна кара. А нам дуже трудно зрозуміти, як Бог, який є дуже добрий, може засудити людину чи дозволити, щоби людина навіки терпіла. Це надзвичайно трудно зрозуміти. І це вимагає величезної віри з нашої сторони і ми це приймаємо, щиро скажу вам, тільки тому, що Ісус Христос це нам об'явив. Бо ми від себе ми б такого не видумали. А раз Він це сказав, то мусимо це прийняти.

Хоча по-людськи кажучи дуже трудно це зрозуміти. І нема себе що обманювати і так легкодушно говорити про пекло. Пекло — це щось дуже страшне, як би воно там не виглядало, вогонь, котли смоли... Не в тому трудність. Пекло — це є бути далеко від Бога. А різні розмальовані терпіння — це все є другорядне.

Що є страшне? Бути далеко від Бога.

Так само, що є небо? Небо — це є бути з Богом. Люди також розмальовують гарно небо, садок, різні потіхи... Але це є тільки людська уява, бути з Богом, бути без Бога.

Бути з Богом — це є щастя. Бути без Бога — то є пекло.

13 СІЧНЯ

Людина має три рольові зв'язки: зі своїм Творцем, із самим собою та з ближнім. Підтримання кожного з них надає сенс нашому життю. Віддати Богові те, що Йому належить. Використати максимально те, що ми отримали. Поділитися з іншими тим, чим можеш. У цьому і є сенс життя.

Розп'яття. Фрагмент інтер'єру церкви Покрови Пресвятої Богородиці в «Національному музеї народної архітектури та побуту України в с. Пирогові»

14 СІЧНЯ

Немає гарантії, що зміни настануть. Одне певне — наш народ має духовну силу здобути остаточну перемогу. Цю силу треба використати: відректися корупції, забезпечити рівність прав, навчити тих громадян, які ще цього не зробили, служити ближнім, а не тільки собі. Ніхто з тих, хто ще не став на шлях до перемоги, не може виправдати себе, кажучи, що це понад мої сили.

Жодне добро не є понад наші сили.

Ось вам образ майбутнього. Наше минуле та сучасне вчить нас, що ми — можемо, а якщо можемо, то повинні збудувати рідну хату, в якій будемо щасливими мешканцями.

Залишаються два важливі запитання. Перше — що і як треба робити, щоб відбулася справжня зміна? Друге — хто це має зробити? Запрошую читачів задуматися і спробувати відповісти на ці два запитання.

15 СІЧНЯ

Недружність походить від браку людської гідності. Особа, яка поважає себе і шанує ближнього, намагається поводитися і спілкуватися з навколишніми в такий спосіб, у який би хотіла, аби поводитися і спілкувалися з нею Люби ближнього, як самого себе. Отже, якщо я хочу, щоб зі мною обходилися чемно, шанобливо, то я повинен так само чемно й шанобливо обходитися з іншими. Недружність — це, так би мовити, неміч людської природи. Людина, яка проявляє неприязнь до навколишніх, не має гідності щодо самої себе. Не шанує себе.

Фрагмент ікони «Страсті Христові». Кінець XVII — перша третина XVIII ст. з церкви с. Красів (Львівщина). Виставка «Іконопис на тканині XVII — першої половини XVIII століть» в Національному музеї у Львові ім. Андрея Шептицького

16 СІЧНЯ

Коли я бачу в іншій людині щось, що мені не подобається: поведінка, спосіб спілкування, ставлення до людей — запитую себе (так мене навчили мудрі люди), чи я сам того не роблю. Знаєте, те, що мені не подобається в інших людях, я часто сам роблю... Але я того ніколи б у собі не помітив, якби не побачив у інших.

17 СІЧНЯ

Вечірня молитва. Михайло Білас. 1992.
Художній музей Михайла Біласа, м. Трускавець

Святість не залежить від того, скільки годин ми молимося. Можна і за п'ять хвилин дуже багато зробити, якщо наша молитва є щира, уважна.

Я побував у монастирях, семінаріях... Там багато моляться, але там багато і сплять під час молитви. Тобто те, що вони в церкві сидять п'ять годин, то не має великого значення, бо спати можна і поза молитвою. Отже має значення, наскільки щирою є молитва.

Є люди, які дуже коротко моляться. Тобто той час, який вони присвячують молитві, стовідсотково використовують, щоб бути з Богом.

Я не кажу, що не треба довше молитися. І то є гарно довше молитися. Але щоб та молитва була справді молитвою. Тоді молитва дуже корисна.

18 СІЧНЯ

Можна зробити одне порівняння. Візьмімо звичайне колесо від воза: воно має вісь, спиці та обрuch. І тепер уявімо собі, що ми всі, християни різних конфесій, сидимо на обрuchі і йдемо по спицях до осі. Що ближче ми наближаємося до неї, то ближче стаємо одне до одного... Ми всі маємо об'єднатися у Христі, а не хтось до когось долучитися.

Богородиця з Дитям на престолі, Преподобні Антоній та Теодосій Печерські, Святий Миколай, Святий Іван Золотоустий. Друга половина XVII ст.
Виставка «Іконопис на тканині XVII — першої половини XVIII століть»
в Національному музеї у Львові ім. Андрея Шептицького

19 СІЧНЯ

Люди дивуються, чому вмирає добра молода людина.

Остаточно наш дар життя є від Бога і Бог коли вважає за відповідне, за своїм Божим планом, може забрати з цього життя.

Яку відповідь дає Свято Письмо на це? Відповідь так і звучить: А може Господь узяв його молодим, щоб він у житті не зіпсувся, щоб не став злою поганою людиною. Тому забрав його молодим.

Пам'ятаймо, смерть — то не є кінець життя. Смерть — це є перехід від одної форми до іншої, до того, що ми називаємо вічність. Тому не треба дивитися на смерть як на якусь страшну трагедію. Може ця людина вже щаслива у Господа Бога.

Господь Бог знає найкраще, коли кого кликати до себе.

